

Vantaan ratikan rakentumisen väestö- ja eriytymisvaikutukset

**Arvio kaupunkitason vaikutuksista ja eriytyneen
tapausalueen tarkastelu**

Sisältö

1. Aiempaa tutkimusta liikennehankkeiden vaikutuksista ja eriytymisestä
2. Ratikan vaikutukset väestönkehitykseen koko kaupungin tasolla
3. Ratikan vaikutukset eriytyneen alueen väestönkehitykseen
4. Johtopäätökset

1. Aiempaa tutkimusta liikennehankkeiden vaikutuksista ja eriytymisestä

Lyhyt kirjallisuuskatsaus liikennehankkeiden vaikutuksista sekä kaupunginosien eriytymisestä

Tiivistelmä aiemmista selvityksistä liikennehankkeiden vaikutuksista

- Liikennehankkeiden vaikutuksia on arvioitu Suomessa ja kansainvälisesti merkittävästi etukäteen, mutta jälkikäteen toteutuneita vaikutuksia on arvioitu huomattavasti vähemmän. Tämä haastaa myös benchmark -tapausten hyödyntämisen Vantaan ratikka -hankkeen vaikutusarviossa, sillä etukäteisvaikutusten arviointi on haasteellista ja usein vaikutuksia yliarvioidaan (Preston & Wall, 2008; Kamel & Matthewman, 2008; Melia 2017).
- Keskeinen yleisesti Suomessa tehty havainto on asuntojen hinnoissa tapahtuva muutos liikennehankkeiden seurauksena. Esimerkiksi Länsimetro, Tampereen ratikka & Raide-jokeri ovat kaikki nostaneet asuntojen hintoja noin 800 metrin vaikutusalueella. Tämä on ehkä keskeisin helposti tutkittava vaikutus liikenneinvestoinnista.

Kansainvälisestä tutkimuksessa on todettu:

- Paranevien julkisen liikenteen yhteyksien nostavan vaikutusalueella asuvan väestön palkkatasoa paremman työpaikkojen saavutettavuuden seurauksena. (Metro, Kööpenhamina) (Rotger & Nielsen, 2015).
- Parantavan vaikutusalueella asuvan väestön työllistymis- ja työskentelymahdollisuuksia sekä vähentävän henkilöautoliikenteen tarvetta. Toisaalta kasvavilla asuntojen hinnoilla on myös negatiivisia sosiaalisia vaikutuksia (esim. vuokrat → toimeentulon ongelmat). (Ratikka, Edinburgh) (Edinburg council).
- Joukkoliikenteen parantamisen on todettu vaikuttavan positiivisesti useisiin sosiaalisiin ryhmiin, erityisesti pienituloisten, ikääntyvien ja nuorten ryhmiin. Erityisesti joukkoliikenteen tehokkuuden tai saavutettavuuden parantaminen hyödyttää (luonnollisesti) autottomia asukkaita. Näissä ryhmissä syntyy laajempia hyötyjä työmarkkinoiden ja palveluiden saavutettavuuden paranemisesta. (Iso-Britannia, Department for Transport (UK) 2013).

Lyhyt katsaus kaupunginosien eriytymisen dynamiikasta 1/3

- Kaupunginosien ja etenkin lähiöalueiden kehitys lähti erkaantumaan muista kaupunkialueista 1990-luvun laman jälkeen, jolloin alueille syntynyt työttömyys ei palautunut lamaa edeltävälle tasolle. Heikkoa ja eriytyvää kehitystä selittävät esimerkiksi valikoiva muuttoliike yhdessä asuntomarkkinoiden kanssa, jotka taas linkittyvät esimerkiksi koettuun fyysiseen ja sosiaaliseen ympäristöön. **Valinnanvaran kasvu ja toisaalta pakkomuutot voimistavat asukkaiden valikoitumista.** Pääkaupunkiseudulla vuodesta 1990-lähtien erityisesti lähiöalueet ovat eriytyneet sosioekonomian perusteella. (Stjernberg 2015, 2019; Kortteinen & Vaattovaara 2016).
- Pääkaupunkiseudulla ulkomaalaistaustaisen väestön osuus ja määrä ovat kasvaneet merkittävästi 2000-luvulla, mutta alueellisen eriytymisen rakenne ei ole merkittävästi muuttunut. Lasten ryhmässä eriytyminen on kuitenkin voimistunut. (Saikkonen et al. 2018).
- Kuitenkin pääkaupunkiseudulla huono-osaisuuden mittarit korostuivat jo 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä samoilla alueilla, joilla maahanmuuttajien osuus korostui. (Yousfi & Vilkama 2010, 251-255). **Samalla pienituloisen väestö on maahanmuuttajavaltaistunut pääkaupunkiseudulla.** Pienituloisuus ei ole itsessään kasvanut maahanmuuttajataustaisten ryhmässä, mutta maahanmuuttajataustaisen väestön merkittävän kasvun seurauksena maahanmuuttajien osuus pienituloisesta väestöstä on kasvanut. (Kauppinen & Vaalavuo 2017, Hirvonen & Puustinen 2016).

Lyhyt katsaus kaupunginosien eriytymisen dynamiikasta 2/3

- Ylipäättensä pienituloisten liittyvä eriytyminen ei lisääntynyt Helsingin seudulla 2000-luvulla merkittävästi, mutta keski- ja suurituloisten asuinpaikat eriytyivät. Pienituloisuus väheni alueilla, joilla maahanmuuttaja-taustaisten väestön osuus oli matala, kun taas alueilla joilla maahanmuuttajien osuus korostui, pienituloisuus väheni vain hieman tai jopa lisääntyi. (Saikkonen et al. 2018).
- **Vantaalla erityisenä haasteena on nuorten korostunut syrjäytymisriski sekä nuorten korostunut huono-osaisuus.** Myös Vantaalle kohdistuvassa muuttoliikkeessä korostuu muita suuria kaupunkeja vahvemmin huono-osaiset tai hyvinvointivajeista kärsivät nuoret. (Sutela et al. 2016).
- Kaupunginosien (etnistä) eriytymistä selittää valtaväestön asuinpaikkavalinnat etenkin tulomuuton vähäisyyden muodossa: osa valtaväestöstä ei pidä maahanmuuttajavaltaisia alueita houkuttelevana muuton kohteena. Pääkaupunkiseudulla yksittäisten alueiden maahanmuuttajavaltaistumista selittää myös yksinkertaisesti maahanmuuttajataustaisen väestön voimakas kasvu. (Vilkama 2011, Kauppinen & van Ham 2019, Kauppinen & Vaalavuo 2017).
- Laajemmin huono-osaisuuden keskittymistä selittää myös hyväosaisten valikoiva lähtömuutto. Helsingin seudulla hyväosaisten väestö osin välttää asunto- ja asukasrakenteeltaan epämiellyttävänä pidettyjä alueita. Alueen huonoksi mielletty sosiaalinen ympäristö ja asuntokanta työntää hyväosaista väestöä muille alueille. Laajemmin myös heikoksi koetut palvelut ja heikko sijainti työnsivät väestöä pois alueelta. (Vilkama, Vaattovaara & Dhalmann 2013; 2014).

Lyhyt katsaus kaupunginosien eriytymisen dynamiikasta 3/3

- Lapsiperheiden ryhmissä koettu hyvä tai huono kasvu ympäristö toimi alueelle houkuttelevana tai alueelta työntävänä tekijänä. Huonoksi koettuun kasvu ympäristöön liittyy näkyvä huono-osaisuus, epäjärjestys ja monietnisyys. Myös koululla on vaikutusta asuinpaikkavalintaan osana laajempaa ”hyvän kasvu ympäristön” kokonaisuutta, hyväksi miellettyissä kasvu ympäristöissä oli usein myös laadukkaaksi mielletty koulu. (Vilkama, Vaattovaara & Dhalmann 2013; 2014).
- Korona-pandemian aikana pääkaupunkiseudulta on muuttanut pois aiempaa enemmän suurituloisia ja korkeakoulutettuja. Sen sijaan matalasti koulutetun ja pienituloisen väestön muuttoliikkeessä tapahtui suhteellisen vähäisiä muutoksia. Pandemia-ajan muuttoliikkeen dynamiikka voi voimistaa alueiden eriytymistä Helsingin seudulla. (HSL 2022).
- Maahanmuuttajien osuuden korostuessa yksittäisellä asuinalueella maahanmuuttajien osuudella on tapana jatkaa kasvuaan myös tulevaisuudessa. Tätä eriytymiskierrettä on ollut (Ruotsissa) haastava katkaista, sillä maahanmuuttajavaltaisille alueille muuttaa vain suhteellisen vähän valtaväestöä. (Bråmås 2006). **Eriytyneeksi ja huono-osaiseksi mielletyn alueen mainekuvan palauttaminen on ollut usein haastavaa**, vaikka aluetta kehitettäisiin merkittävästi. Tämä ei kuitenkaan tarkoita alueen etenäkään pitkäjänteisen kehittämisen olevan merkityksetöntä, vaan kehittämishankkeet tasapainottavat eriytyvää kehitystä (vaikkei mennyttä tilaa helposti saavuteta). (Saikkonen et al. 2018).

Johtopäätöksiä kaupunginosien eriytymisestä aiemman tutkimuksen perusteella

- Kaupunginosien eriytyminen on kompleksinen prosessi, joka linkittyy historiallisiin tekijöihin, fyysiseen ja sosiaaliseen ympäristöön, sijaintiin ja saavutettavuuteen, asuntotarjontaan, yksilöiden/kuluttajien kykyyn toteuttaa asumispreferenssejä sekä väestönkehityksen eri osatekijöihin.
- Erityisesti etnisen eriytymisen katkaisemiseksi pitäisi pystyä vaikuttamaan valtaväestön muuttovirtoihin lisäämällä alueen houkuttelevuutta. Tätä haastaa etenkin sosiaalisen ympäristön kokemuksellisuus: tietyn alueen karttaminen perustuu ensisijaisesti kokemukseen, ei välttämättä todelliseen tilaan. Houkuttelevat asunnot, asuinympäristö, toimivat palvelut ja hyvä saavutettavuus liikenneyhteyksien näkökulmasta vaikuttaa asuinpaikkavalintoihin, mutta ei välttämättä riitä paikkaamaan muita eriytyneisiin alueisiin liittyviä haasteita.
- On myös huomionarvoista, että maahanmuuttajataustaisen väestön kasvu ei itsessään ole ongelma, vaan muodostuu ongelmaksi, kun siihen linkittyy muuta sosiaalista yksittäisille alueille kasautuvaa huono-osaisuutta.
- Eriytymiskierrettä on haastava katkaista, eikä menetettyä "mainekuvaa" ole helppo palauttaa. Alueiden pitkäjänteinen kehittäminen voi kuitenkin hidastaa, katkaista tai osin kääntää eriytyvää kehitystä. Eriytymisen katkaisu vaatii alueen kokonaisvaltaista kehittämistä liikkumisen ja asumisen lisäksi esimerkiksi kouluverkon, palveluiden, vapaa-ajan vieton mahdollisuuksien ym. näkökulmasta. Ratikka ja uusi asuntotuotanto on tärkeä yksittäinen osa tätä kehitystyötä, mutta yhä vain yksittäinen osa.

2. Ratikan vaikutukset väestönkehitykseen koko kaupungin tasolla

Vantaan kaupungin väestöennuste bussi- ja ratikkaskenaarioissa

Väestöennusteen olettamat

- Laajemman ratikan vaikutusten arvion tueksi Vantaalle toteutettiin väestöennuste vuosille 2021-2050 kahdessa skenaariossa. **Skenaariot mallintavat kaupungin väestön ja ikärakenteen kehitystä bussi- ja ratikkaskenaarioiden kuvaaman asuntotuotannon toteutuessa.** Ennuste huomio myös muualla kaupungissa tapahtuvan asuntotuotannon.
- Ennusteen pohjaolettamana on, että kaupungin ennakoima asuntotuotanto 1) toteutuu ennakoidusti ja 2) vaikuttaa ulkoa tulevaan muuttoliikkeeseen vastaavasti kuin 2010-luvulla. Raitiotielinjan vaikutusalueen ulkopuolisen asuntotuotannon on oletettu olevan koko kaupungin asuntotuotannon ennusteen mukaista. Ennustemalli huomio eri tyyppisen asuntotuotannon (kerros-, rivi- ja pientalo) vaikutuksen muuttoliikkeen ikärakenteeseen. Ennustemallissa on oletettu skenaarioiden välisen väestönkehityksen eron vastaavan ratikan kaavarunkotyön yhteydessä tehtyä määrittelyä.
- Ennuste huomio myös muiden Vantaan väestönkehityksen osatekijöiden vaikutukset väestönkehitykseen (syntyvyys, kuolleisuus, lähtömuutto, maastamuutto). Ennuste huomio ja mallintaa erikseen väestönkehitystä ikäryhmittäin ja kieliryhmittäin (suomi, ruotsi ja vieras).
- Lopputuloksena syntyy koko kaupungin ennakoitu väestönkehitys yksivuotisikäryhmissä sukupuolittain kolmessa kieliryhmässä jokaiselle tarkastelujakson vuodelle vuosina 2021-2050. Koska ennustejakso on hyvin pitkä, etenkin vuosien 2040-2050 tietoja tulee tulkita hyvin suuntaa antavina. Vuosien 2040-2050 olettamia muuttoliikkeen osalta on jouduttu yksinkertaistamaan.

Ennusteen tarkat olettamat

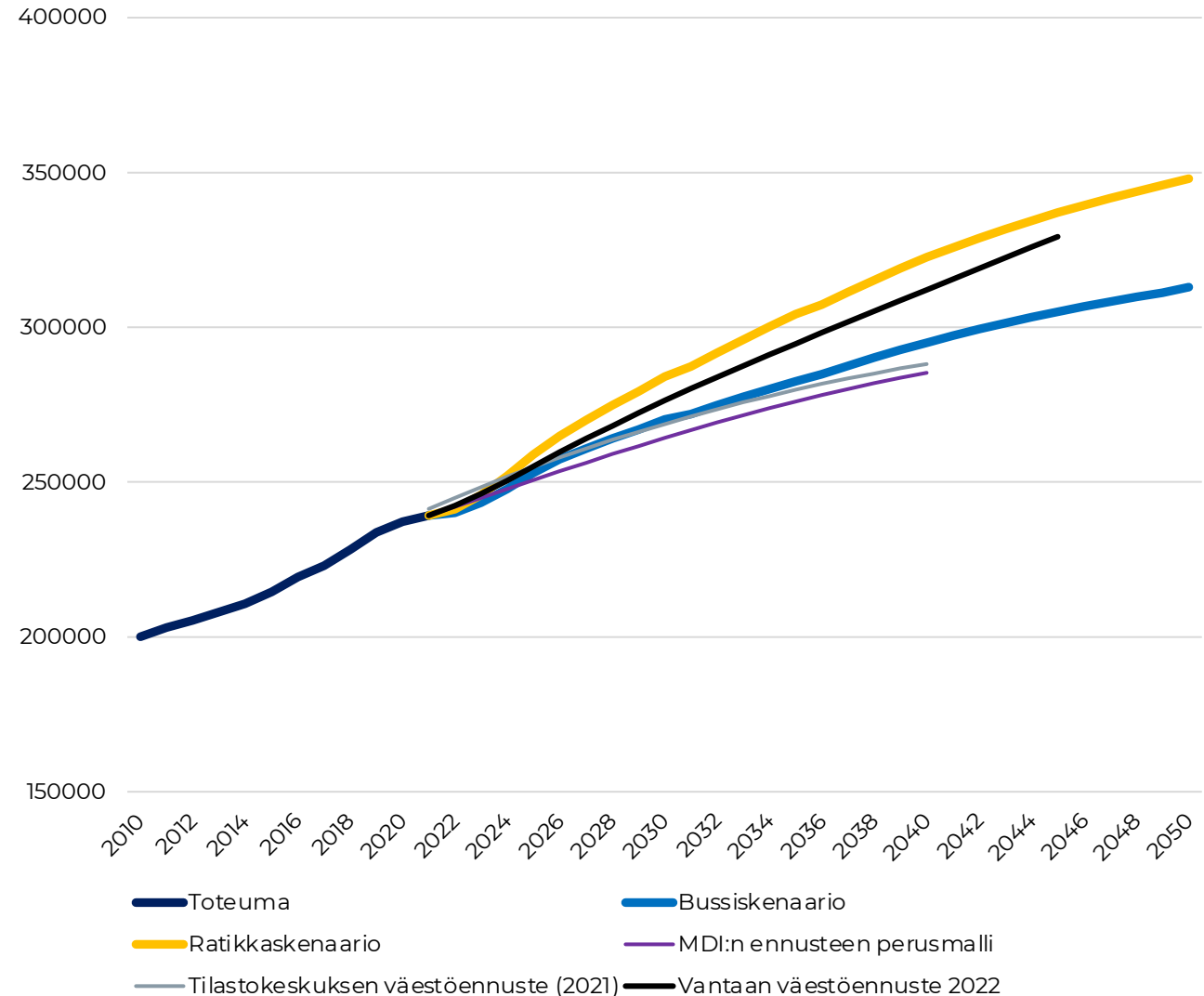
Skenaario	Pohjaolettama	Syntyvyyden olettava	Kuolleisuuden olettava	Maan sisäisen muuttoliikkeen olettamat	Kansainvälinen muuttoliike
Bussiskenaario	Tuleva asuntotuotanto vastaa bussiskenaarion mukaista asuntotuotantoa.	Vuosien 2017-2021 erikoishedelmällisyysaste, laskettu erikseen eri kieliryhmille	Ikäryhmittäiset ja sukupuolittaiset kuolemanvaarat, elinikä nousee 2010-lukua vastaavasti	Tulomuutto perustuu tulevan asuntotuotannon määrään ja rakenteeseen. Ikärakenne heijastelee muun maan ikärakenteen muutoksia (laskettu erikseen 90 alueelta). Lähtömuutto perustuu sukupuolittain, kieliryhmittäin ja ikäryhmittäin vuosien 2015-2021 perusteella laskettuihin muuttoalttiuksiin.	Maahanmuutto perustuu osin tulevaan asuntotuotantoon. Maastamuutto perustuu vuosien 2010-2021 maastamuuttoon. Laskettu erikseen kieliryhmittäin
Ratikkaskenaario	Tuleva asuntotuotanto vastaa ratikkaskenaarion mukaista asuntotuotantoa.	Vuosien 2017-2021 erikoishedelmällisyysaste, laskettu erikseen eri kieliryhmille	Ikäryhmittäiset ja sukupuolittaiset kuolemanvaarat, elinikä nousee 2010-lukua vastaavasti	Tulomuutto perustuu tulevan asuntotuotannon määrään ja rakenteeseen. Ikärakenne heijastelee muun maan ikärakenteen muutoksia (laskettu erikseen 90 alueelta). Lähtömuutto perustuu sukupuolittain, kieliryhmittäin ja ikäryhmittäin vuosien 2015-2021 perusteella laskettuihin muuttoalttiuksiin	Maahanmuutto perustuu osin tulevaan asuntotuotantoon. Maastamuutto perustuu vuosien 2010-2021 maastamuuttoon. Laskettu erikseen kieliryhmittäin
Verrokki: MDI:n perusmalli	Demografinen ennuste vuosien 2015-2021 perusteella	Vuosien 2017-2021 erikoishedelmällisyysaste, laskettu erikseen eri kieliryhmille	Ikäryhmittäiset ja sukupuolittaiset kuolemanvaarat, elinikä nousee 2010-lukua vastaavasti	Tulo- ja lähtömuutto perustuu sukupuolittain, kieliryhmittäin ja ikäryhmittäin vuosien 2015-2021 perusteella laskettuihin muuttoalttiuksiin. Lisäoletuksena ratikkaskenaariossa väestönkasvun on oletettu eroavan ratikan kaavarunkoaineiston tavoin bussiskenaarion. Tulomuutto on laskettu Vantaalle erikseen 90 muuttoalueen lähtömuuttoalttiuksista ja reagoi muun maan väkiluvun ja ikärakenteen muutoksiin.	Maahan- ja maastamuutto perustuu vuosien 2010-2021 maastamuuttoon. Laskettu erikseen kieliryhmittäin
Verrokki: Tilastokeskuksen väestöennuste	Demografinen ennuste vuosien 2014-2019 perusteella	Vuoden 2019 erikoishedelmällisyysaste	Ikäryhmittäiset ja sukupuolittaiset kuolemanvaarat, elinikä nousee 2010-lukua vastaavasti	Tulo- ja lähtömuutto vuosien 2014-2019 muuttoliikkeestä.	Maahan- ja maastamuutto pysyy vuosien 2010-2019 keskitasolla

Ennakoitu koko kaupungin kehitys 2021-2050

Kuviossa on esitetty Vantaan toteutunutta ja tulevaa väestönkehitystä vuosien 2021-2050 aikana kahdessa skenaariossa sekä verrokkina vuosien 2021-2050 aikana MDI:n ja Tilastokeskuksen kansallisessa ennusteessa.

- **Bussiskenaariossa** Vantaan väestö kasvaisi vuosien 2021-2050 aikana **74 000 asukkaalla eli 30,8 prosentilla**. Kasvu olisi voimakkainta 2020-luvulla ja 2030-luvulla.
- **Ratikkaskenaariossa** Vantaan väestö kasvaisi vuosien 2021-2050 aikana **109 000 asukkaalla eli 45,5 prosentilla**. Kasvu olisi voimakkainta 2020-luvulla ja 2030-luvulla.
- Kahdessa verrokkiennusteessa 2020- ja 2030-luvun kasvu on hyvin vastaavaa kuin bussiskenaariossa. Ennustejakson aikana Vantaan väestönkehitystä heikentää ikääntyvän väestön lisäämä kuolleiden määrä.
- Ratikkaskenaariossa Vantaan väestö kasvaa etenkin vuosien 2022-2040 aikana nopeammin kuin bussiskenaariossa. **Koko ennustejakson aikana skenaarioiden välille syntyy noin 35 000 asukkaan ero**. Ratikkaskenaariossa Vantaa kasvaa myös kaupungin omaa ennustetta nopeammin.

Vantaan ennustettu väestönkehitys kahdessa skenaariossa 2021-2050

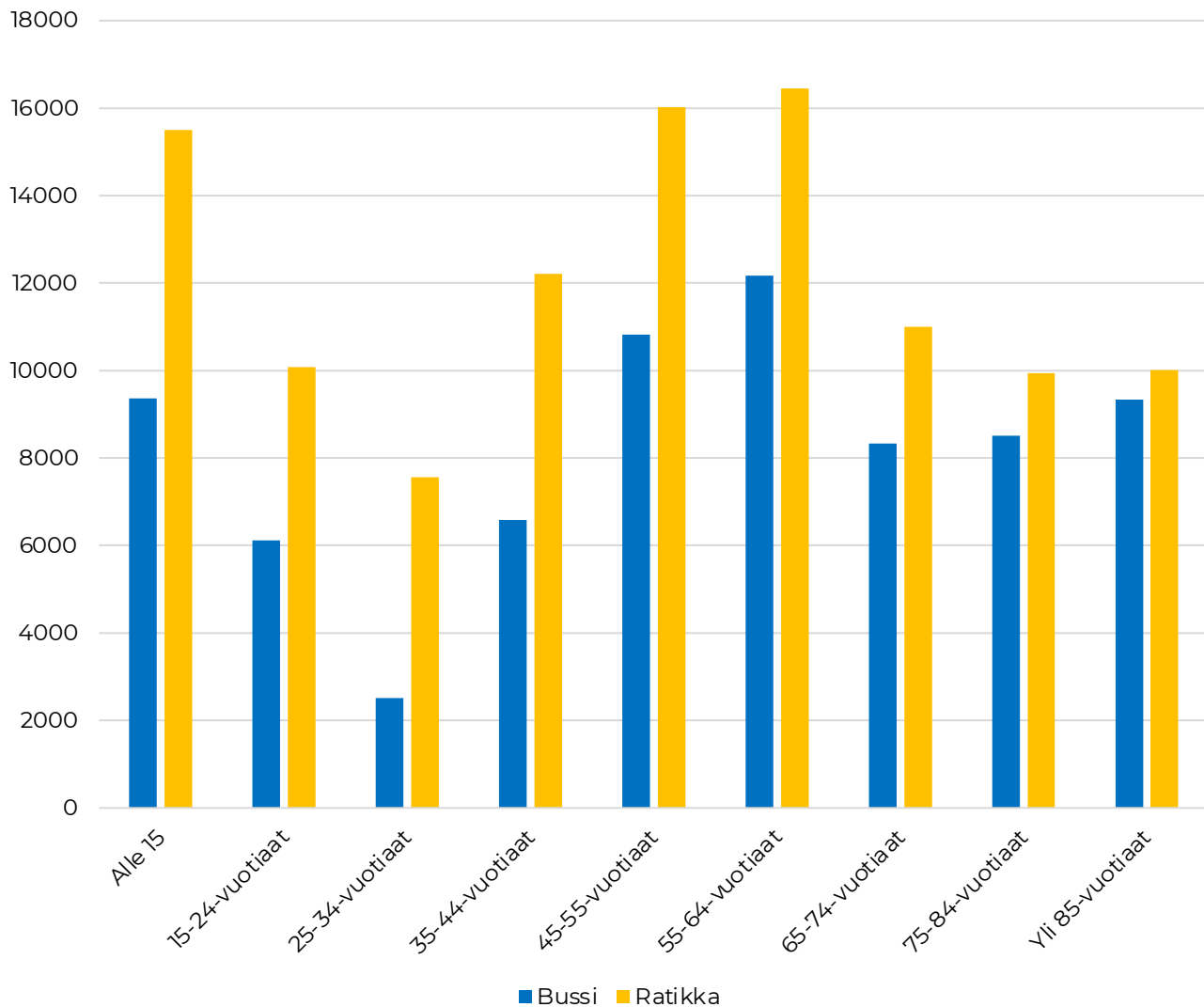

Koko kaupungin ikäryhmittäinen väestönmuutos 2021-2050

Kuviossa kuvataan kahdessa skenaariossa ikäryhmittäistä väestönkehitystä vuosien 2021-2050 aikana koko kaupungissa.

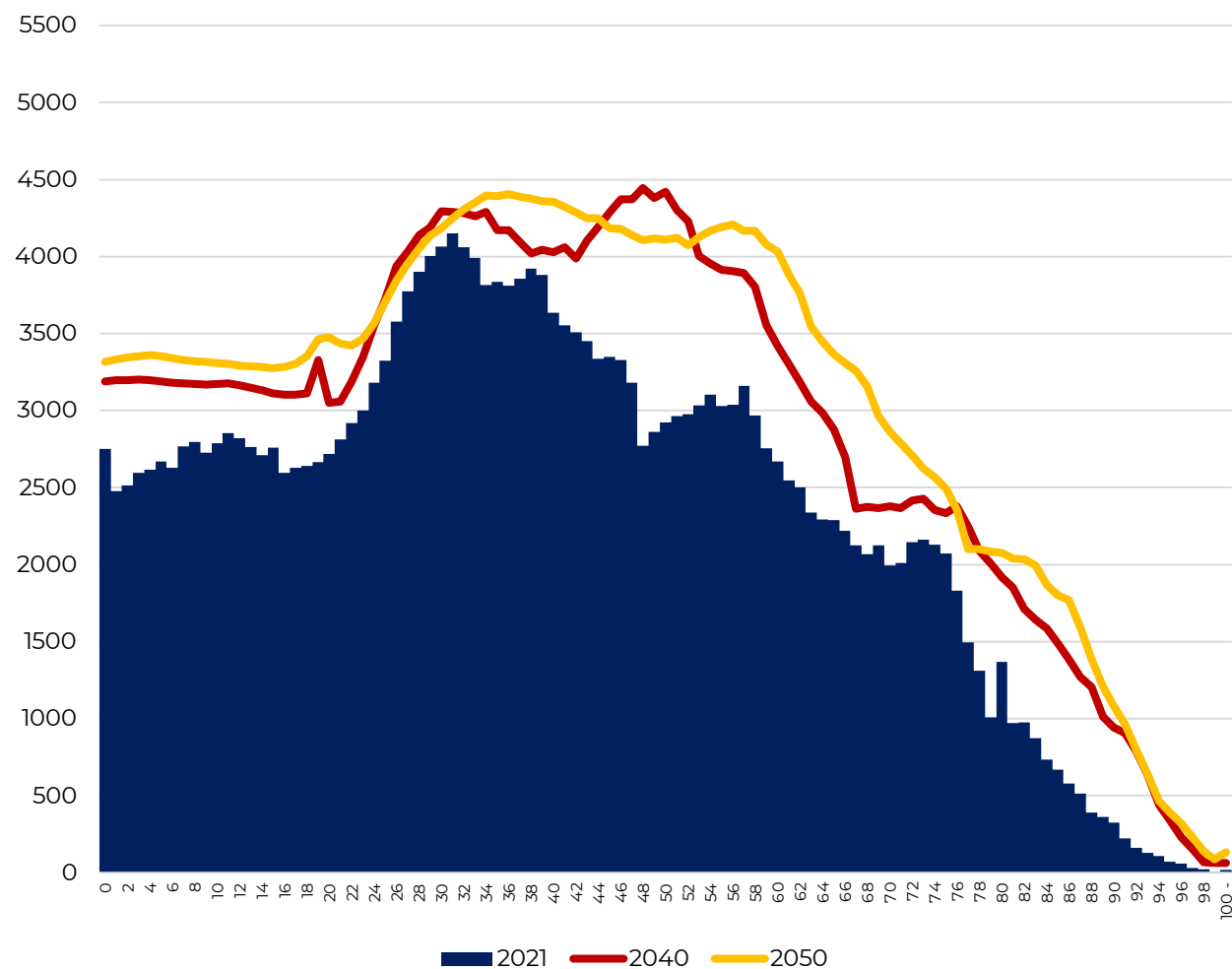
- **Lasten ikäryhmä** kasvaa merkittävästi tarkastelujakson aikana. Skenaarioiden välille syntyy noin 6 000 henkilön ero suoraan muuttoliikkeen vaikutuksen sekä epäsuorasti hedelmällisessä iässä olevan väestön kehityksen seurauksena. Eroa syntyy etenkin vuosien 2021-2040 aikana.
- **Työikäinen väestö (15–64-vuotiaat)** kasvaa 38 000 - 62 000 henkilöllä skenaariosta riippuen. Kasvu nojaa sekä maan sisäiseen että kansainväliseen muuttoliikkeeseen. Työikäinen väestö "harmaantuu" vuosien 2021-2050 aikana kasvun painottuessa etenkin 45–64-vuotiaiden ikäryhmään.
- **Eläkeikäinen väestön** (yli 64-vuotiaat) ryhmässä kehityserot ovat skenaarioiden välillä vähäisemmät, ikäryhmän matalamman muuttoalttiuden takia. Eläkeikäinen väestö kasvaa 26 000 - 31 000 henkilöllä vuosien 2021-2050 aikana. Kasvu painottuu 2020-luvulla 75–84-vuotiaisiin ja 2030-luvulla yli 85-vuotiaisiin. Voimakkaasta työikäisen väestön kasvusta huolimatta eläkeikäisen väestön osuus koko väestöstä kasvaa.

Koko kaupungin Ikäryhmittäinen väestönmuutos
2021-2050

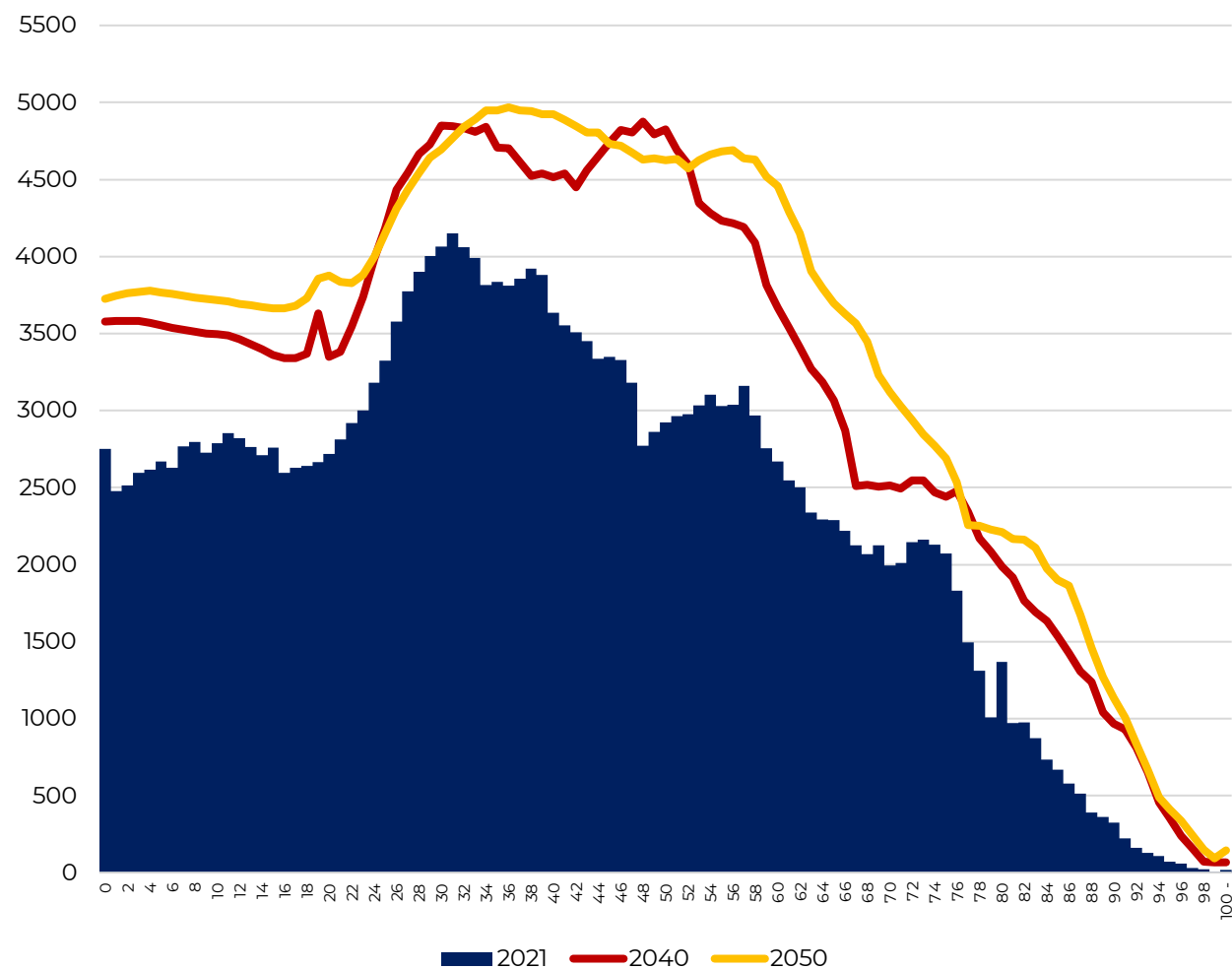

Vantaan kaupungin ikärakenne vuosina 2021, 2040 ja 2050 eri skenaarioissa

Bussiskenaario

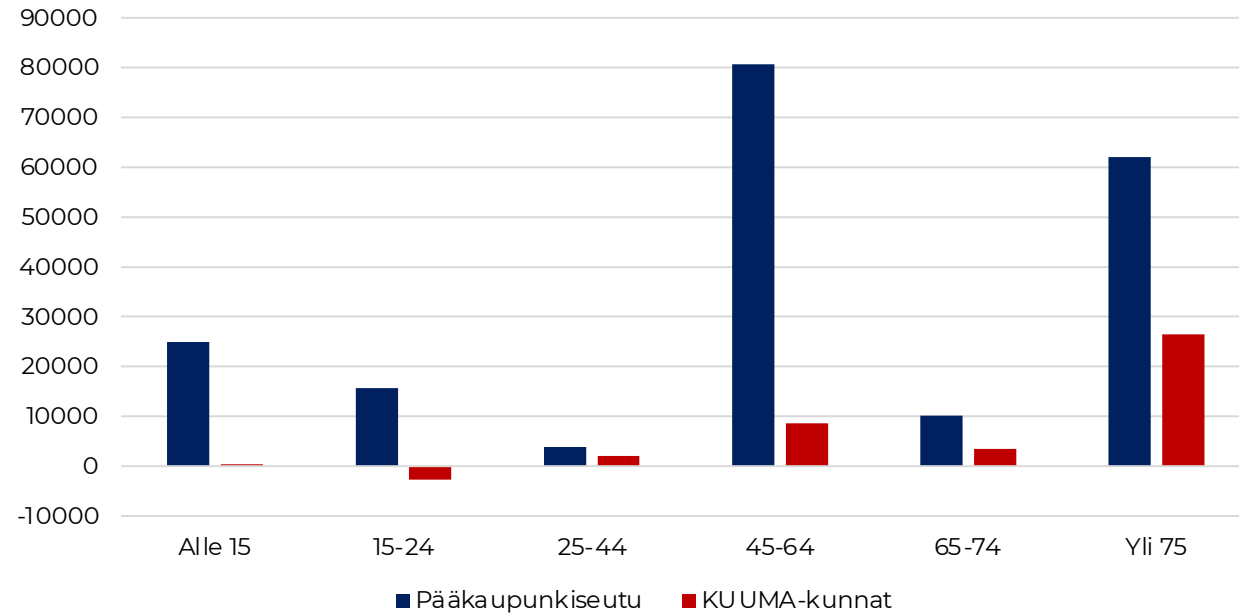
Ratikkaskenaario

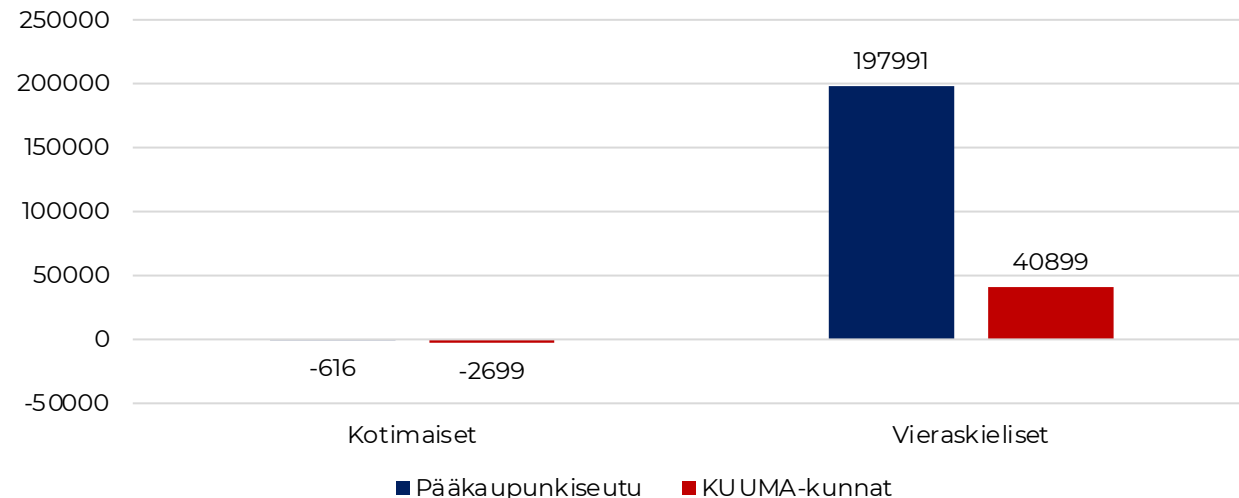
Koko pääkaupunkiseudun ennakoitu kehitys

- MDI:n kansallisessa väestöennusteessa pääkaupunkiseudun väestö kasvaa voimakkaasti vuosien 2021-2040 aikana. Kasvun rakenne kuitenkin poikkeaa merkittävästi 2000-luvun aiemmasta kasvusta.
- Keskeisin muutos on kansainvälisen muuttoliikkeen merkityksen korostuminen. Syntyvyys laski voimakkaasti 2010-luvulla ja kuolleiden määrä kohoaa 2020- ja 2030-luvuilla, vähentäen luonnollisen väestönlisäyksen painoarvoa.
- Potentiaalisten muuttajien määrä muusta maasta on vähentynyt koko 2000-luvun ja vähenee ennustejakson aikana.
- Samalla pääkaupunkiseudun väestö ikääntyy voimakkaasti. Etenkin yli 75-vuotiaan ja yli 85-vuotiaan väestön määrä ja osuus kasvaa hyvin voimakkaasti.
- Kotimaisiin kieliryhmiin kuuluvan väestön määrä vähenee vuosien 2021-2040 aikana Helsingin seudulla, vieraskielinen väestö kasvaa taas merkittävästi ennustejakson aikana.

Ikärakenteen muutos 2021-2040

Kieliryhmittäinen väestönmuutos 2021-2040

Huomioita tulevasta kehityksestä

- **Vantaan väestö kasvaa molemmissa skenaarioissa erittäin voimakkaasti** huomattavan asuntotuotannon, maan sisältä saatujen muuttovoittojen sekä kansainvälisen muuttoliikkeen seurauksena. Myös ilman asuntotuotannon vaikutusta ennakoitu kasvu on kaupungissa huomattavaa jo yksin ulkomailta saatujen muuttovoittojen seurauksena.
- **Tuleva kasvu on huomattavasti suurempaa ratikkaskenaariossa**, oletetun suuremman asuntotuotannon seurauksena etenkin 2020- ja 2030-luvuilla. Bussiskenaario eroaa suhteellisen vähän pelkistä demografisista olettamista tehdyistä ennusteista. Suhteellisesti mitattuna myös ratikkaskenaarion kasvu on maltillisempaa kuin 2010-luvulla Vantaan kasvu, mutta vaatii tästä huolimatta kaupungin vetovoiman kasvua verrattuna 2010-lukuun koko maan demografisten muutosten takia.
- **Skenaarioiden välille syntyy merkittäviä eroja myös ikärakenteeseen.** Ratikkaskenaariossa etenkin työikäinen väestö ja lasten määrä kasvaa bussiskenaariota voimakkaammin, erityisesti vuosien 2021-2040 aikana. Eläkeikäisen väestön ryhmissä muutokset ovat maltillisempia, joskin ratikkaskenaariossa myös ikääntynyt väestö kasvaa bussiskenaariota enemmän.
- **Molemmissa skenaarioissa kaupungin työikäinen väestö kasvaa voimakkaasti, mutta tästä huolimatta eläkeikäisen väestön osuus kasvaa merkittävästi.** Etenkin vuosien 2020-2040 aikana Vantaan eläkeikäisen väestön kasvu painottuu voimakkaasti yli 75-vuotiaiden ikäryhmiin. Merkittävä demografinen muutos on myös vieraskielisen väestön määrän ja osuuden voimakas kasvu, sillä kaupungin kasvu perustuu vahvasti maahanmuuttoon.
- **Ennuste olettaa kaupungin kaavailevan asuntotuotannon toteutuvan täysmääräisenä. Jos tämä ei toteudu, kasvu jää luonnollisesti merkittävästi vähäisemmäksi tai kasvun toteutuminen ajoittuu eri tavoin.** Ennustejakson aikana myös esimerkiksi yksinasuvien määrän kasvu (osin väestön ikääntymisen seurauksena) saattaa syödä osan ennakoidun kasvun määrästä. Erityisesti vuosien 2040-2050 ennustetta tulee tulkita hyvin suuntaa antavana.

3. Ratikan vaikutukset eriytyneen alueen väestönkehitykseen

Hakunilan tapausalueen ennakoidun väestönkehityksen
tapaustutkimus vuosina 2021-2040 ratikka- ja bussiskenaarioissa

Hakunilan nykytila

- Hakunilan väestön kehitys ja ikärakenne oli vuosien 2010-2021 aikana suhteellisen lähellä Vantaan mediaanialuetta. Alueen väestönkasvu jää jälkeen koko kaupungin suhteellisesta kasvusta, mutta tätä selittää lähinnä yksittäisten alueiden erittäin voimakas kasvu.
- Leimallinen piirre Hakunilalle on vieraskielisen väestön erittäin korkea osuus väestöstä. Vieraskielisen väestön osuus on yli kaksinkertainen mediaanialueeseen verrattuna ja yksi Vantaan korkeimmista. Vieraskielisten osuus on kasvanut erittäin nopeasti 2010-luvulla.
- Väestön sosioekonomista rakennetta kuvaavien muuttujien tila on Hakunilassa erittäin haastava muuhun kaupunkiin verrattuna. Työllisyysaste ja työttömyysaste olivat vuonna 2019 kaupungin heikoimmat ja asukkaiden tulotaso on myös poikkeuksellisen matala. Väestön koulutustaso on myös heikko. Keskeisimmät sosioekonomian muuttujat ovat myös kehittyneet 2010-luvulla muuta kaupunkia heikommin.

Hakunilan tulevan väestönkehityksen ennakkoinnin rakenne

Väestönkehitystä on mallinnettu kahdessa skenaariossa:

1. Bussiskenaariossa, jossa tulevan asuntotuotannon oletetaan vastaavan bussiskenaarion kaavailtua asuntotuotantoa kokonaisuudessaan.
2. Ratikkaskenaariossa, jossa tulevan asuntotuotannon oletetaan vastaavan ratikkaskenaarion kaavailtua asuntotuotantoa kokonaisuudessaan.

Lisäksi näiden skenaarioiden rinnalla on mallinnettu kahta tulevaa kehitystä tarkentavaa, kuvailevaa skenaariota, i) trendi-ennustetta, joka kuvaa kehitystä ilman asuntotuotantoa sekä ii) omavaraisuusennustetta, joka kuvaa väestönkehitystä ilman muuttoliikettä. Näiden kuvailevien skenaarioiden tarkoitus ei ole kuvata realistista tulevaa kehitystä, vaan lisätä ymmärrystä tulevan kehityksen rakenteesta ja luonteesta.

Ennuste tuottaa olettamiin pohjautuvan tiedon Hakunilan väestön kehityksestä vuosien 2021-2050 aikana yksivuotisikäryhmittäin, sukupuolittain ja kieliryhmittäin (suomi, ruotsi, vieras). Tässä esityksessä on kuitenkin tarkasteltu vain vuosien 2021-2040 kehitystä, sillä vuosiin 2040-2050 liittyy lukuisia datalähteisiin liittyviä epävarmuustekijöitä. Lisäksi väestöennusteen luotettavuus laskee ennustejakson pidentyessä.

Hakunilan ennusteen olettamat

- Hakunilan kehitys ennustejakson aikana tapahtuu koko Vantaan ennusteen viitekehyksessä. Ennuste mallintaa erikseen Hakunilan tulo- ja lähtömuuttoa kuntien välillä ja kaupungin sisällä, maahan- ja maastamuuttoa sekä syntyvyyttä ja kuolleisuutta. Kuolleisuutta lukuun ottamatta mallinnus on tehty kieliryhmittäin. **Alueelle kohdistuvan tulomuuton (Vantaan sisältä ja muista kunnista) on oletettu reagoivan tulevan asuntotuotannon määrään**
- Uuden asuntotuotannon on oletettu houkuttelevan Hakunilaan demografiselta rakenteeltaan nykyisestä tulomuutosta poikkeavia muuttajia. **Uuden asuntotuotannon vaikutuksesta alueelle muuttavien demografisen rakenteen on oletettu vastaavan 2010-luvulla raideliikenteen ympärille rakentuneiden kaupunginosien tulomuuton rakennetta.**
- Mallissa koko tulomuuton rakenne ei muutu, sillä jo olemassa olevan asuntokannan perässä muuttavan väestön rakenteen on oletettu muuttuvan suhteellisen vähän. Mallissa Hakunilan tulomuuttoon muodostuu kaksi erilaista rakennetta: 1) vuosien 2015-2021 tulomuuttoon perustuva rakenne sekä 2) uuden asuntotuotannon perässä muuttavien rakenne. **On huomionarvoista, että oletama uusiin asuntoihin muuttavan väestön rakenteesta on optimistinen Hakunilan pitkälle edenneen eriytymiskehityksen takia**, etenkin lapsiperheiden ryhmässä. Ennusteen tuloksissa ratikkaskenaariota tuleekin jossain määrin tulkita ideaalina tulevaisuuden kuvana, todellisuudessa kehitys asettunee ratikka ja bussiskenaarioiden välimaastoon. Optimistisen tulevaisuuskuvan saavuttaminen vaatisi merkittävää panostusta alueen laajempaan kehitykseen esim. palveluiden sekä kouluverkon näkökulmasta.
- Lisäolettamana vieraskielisen väestön hedelmällisyyslukujen on oletettu laskevan ajanjakson aikana, saavuttaen nykyisen valtaväestön hedelmällisyyden tason vuonna 2060.
- Koko kaupungin ennusteessa ratikkaskenaario olettaa vaikutusalueen väestönkehityksen eroavan bussiskenaariosta ratikan kaavarungon arvioiden mukaisesti. **Tästä poiketen Hakunilan ennusteessa on laskettu erikseen myös uusien asukkaiden vaikutus syntyvyyteen ja kuolleisuuteen, joka kasvattaa hieman Hakunilan väestöpohjaa verrattuna kaavarunkoaineistoon.** Syntyvyyden erillinen huomiointi on erityisen tärkeää lasten ikäluokan kehityksen ja eriytymisen näkökulmasta.

Ennusteen tarkat olettamat

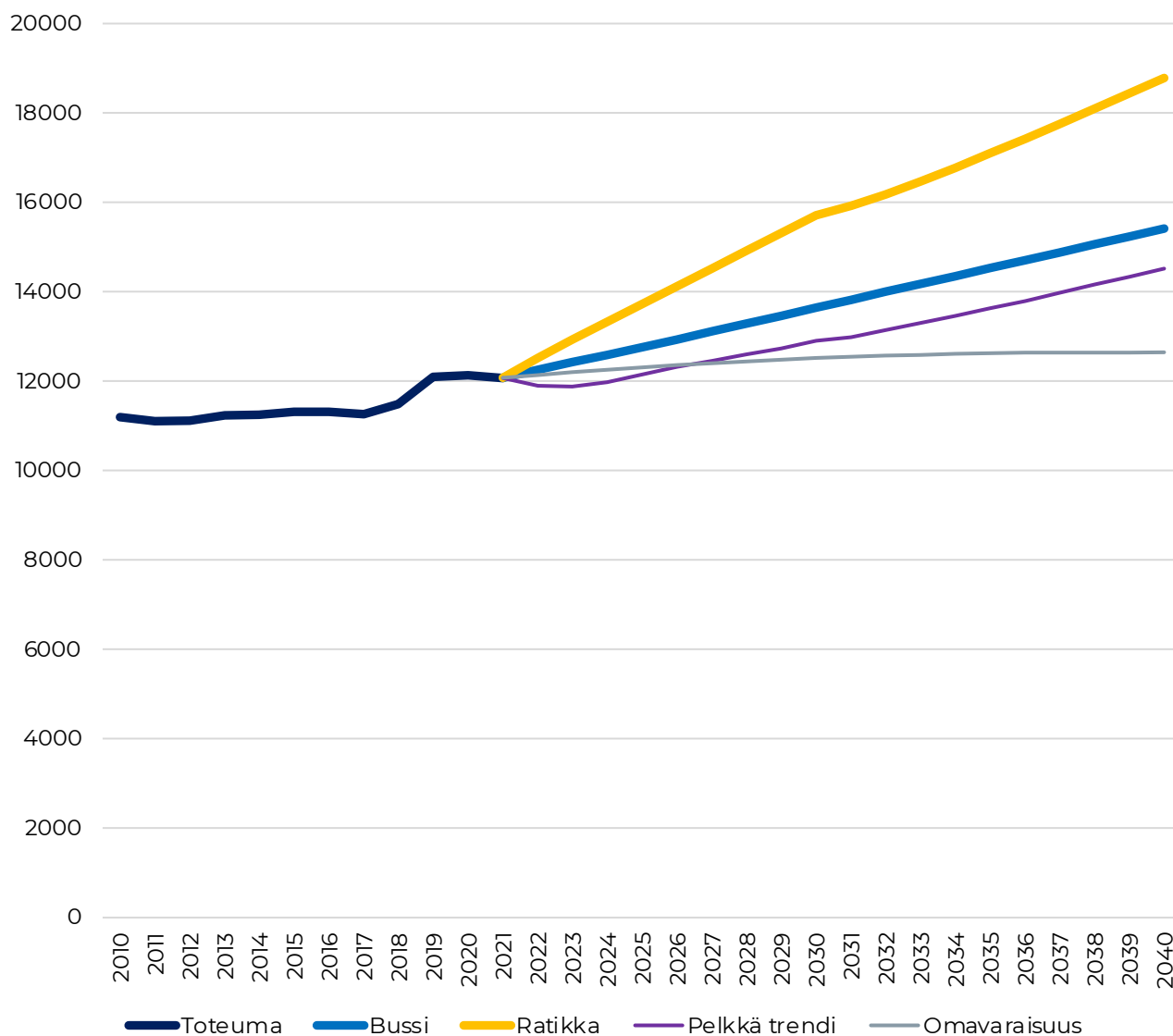
Skenaario	Pohjaolettama	Syntyvyyden olettava	Kuolleisuuden olettava	Maan sisäisen muuttoliikkeen olettamat	Kansainvälinen muuttoliike
Bussiskenaario	Tuleva asuntotuotanto vastaa bussiskenaarion mukaista asuntotuotantoa.	Vuosien 2017-2021 erikoishedelmällisyysaste, laskettu erikseen eri kieliryhmille. Vieraskielisten erikoishedelmällisyysluvut laskevat valtaväestön tasolle vuoteen 2060 mennessä.	Ikäryhmittäiset ja sukupuolittaiset kuolemanvaarat, elinikä nousee 2010-lukua vastaavasti	Tulomuutto perustuu tulevan asuntotuotannon määrään ja rakenteeseen. Uusi asuntotuotanto tuo alueelle Vantaan 2010-luvun radan varren uusien alueiden rakenteella muuttajia. Lähtömuutto perustuu sukupuolittain, kieliryhmittäin ja ikäryhmittäin vuosien 2015-2021 perusteella laskettuihin muuttoalttiuksiin.	Maahanmuutto perustuu osin tulevaan asuntotuotantoon. Maastamuutto perustuu vuosien 2010-2021 maastamuuttoon. Laskettu erikseen kieliryhmittäin
Ratikkaskenaario	Tuleva asuntotuotanto vastaa ratikkaskenaarion mukaista asuntotuotantoa.	Sama kuin bussiskenaariossa	Sama kuin bussiskenaariossa	Tulomuutto perustuu tulevan asuntotuotannon määrään ja rakenteeseen. Uusi asuntotuotanto tuo alueelle Vantaan 2010-luvun radan varren uusien alueiden rakenteella muuttajia. Lähtömuutto perustuu sukupuolittain, kieliryhmittäin ja ikäryhmittäin vuosien 2015-2021 perusteella laskettuihin muuttoalttiuksiin	Maahanmuutto perustuu osin tulevaan asuntotuotantoon. Maastamuutto perustuu vuosien 2010-2021 maastamuuttoon. Laskettu erikseen kieliryhmittäin
Verrokki: Trendi-ennuste	Puhdas aiempaan kehitykseen perustuva ennuste, joka ei huomio tulevan asuntotuotannon vaikutusta	Vuosien 2017-2021 erikoishedelmällisyysaste, laskettu erikseen eri kieliryhmille. Vieraskielisten syntyvyys pysyy vakiona (erona muihin skenaarioihin)	Sama kuin bussiskenaariossa	Tulo- ja lähtömuutto perustuu vuosien 2015-2021 muuttoalttiuksiin ja osuuksiin.	Maahan- ja maastamuutto perustuu vuosien 2010-2021 maastamuuttoon. Laskettu erikseen kieliryhmittäin
Verrokki: Omavaraisuusennuste	Pelkästään nykyisen väestön ”omavaraisuuteen” perustuva ennuste, ei sisällä muuttoliikettä.	Sama kuin bussiskenaariossa	Sama kuin bussiskenaariossa	Ei mallinna muuttoliikettä ollenkaan.	Maahan- ja maastamuutto pysyy vuosien 2010-2019 keskitasolla

Hakunilan ennakoitu kehitys 2021-2040

Kuviossa esitetään Hakunilan väestönkehitystä kahdessa skenaariossa sekä kahdessa kuvailevassa skenaariossa vuosien 2021-2040 aikana.

- **Bussiskenaariossa** Hakunilan väestö kasvaisi noin **3 300 asukkaalla eli 27,6 prosentilla**. Noin 5,9 prosenttia Vantaan kasvusta tapahtuisi Hakunilassa. Kasvu on hieman puhdasta trendiennustetta vahvempaa.
- **Ratikkaskenaariossa** Hakunilan väestö kasvaisi vuosien 2021-2040 aikana **6 707 asukkaalla eli 55,5 prosentilla**. Noin 9,4 prosenttia Vantaan kasvusta tapahtuisi ajanjakson aikana Hakunilassa. Kasvu on merkittävästi pelkää trendiä suurempaa.
- Kasvu painottuu ratikkaskenaariossa vahvemmin 2020-luvulle 2030-lukuun verrattuna. Kasvu perustuu muuttoliikkeeseen kaupungin sisältä, muista kunnista sekä ulkomailta.
- **Omavaraisuusennusteessa** Hakunilan väestö pysyy suhteellisen stabiilina: ilman muuttoliikettä alueen väestöpohja ei supistu, mutta toisaalta ei myöskään kasva.

Hakunilan väestönkehitys 2021-2040

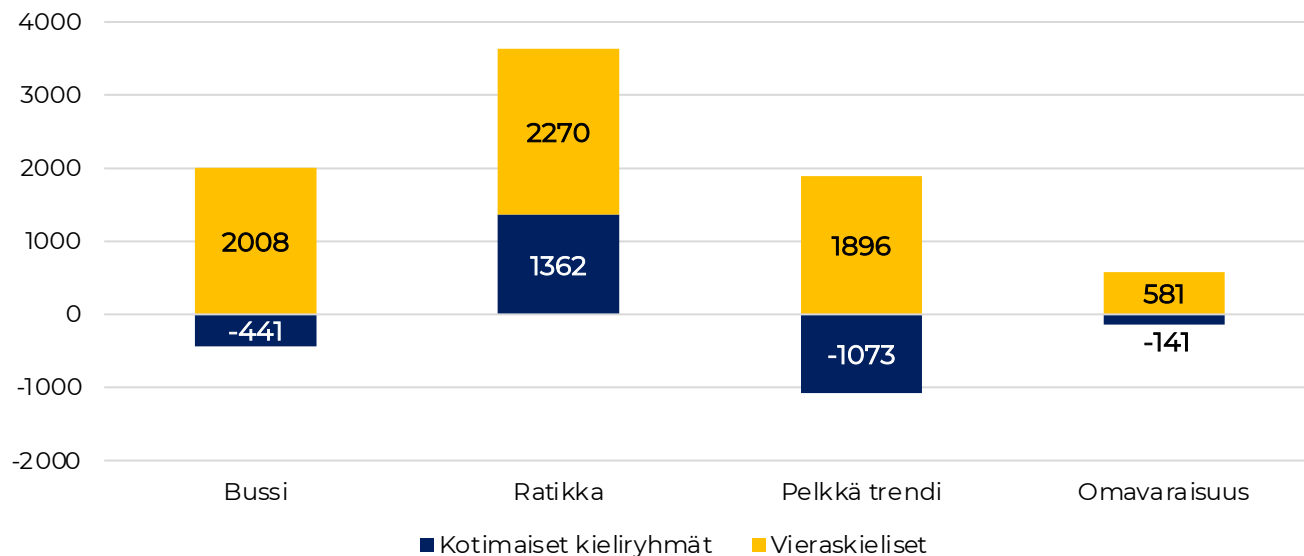

Hakunilan kielirakenteen kehitys

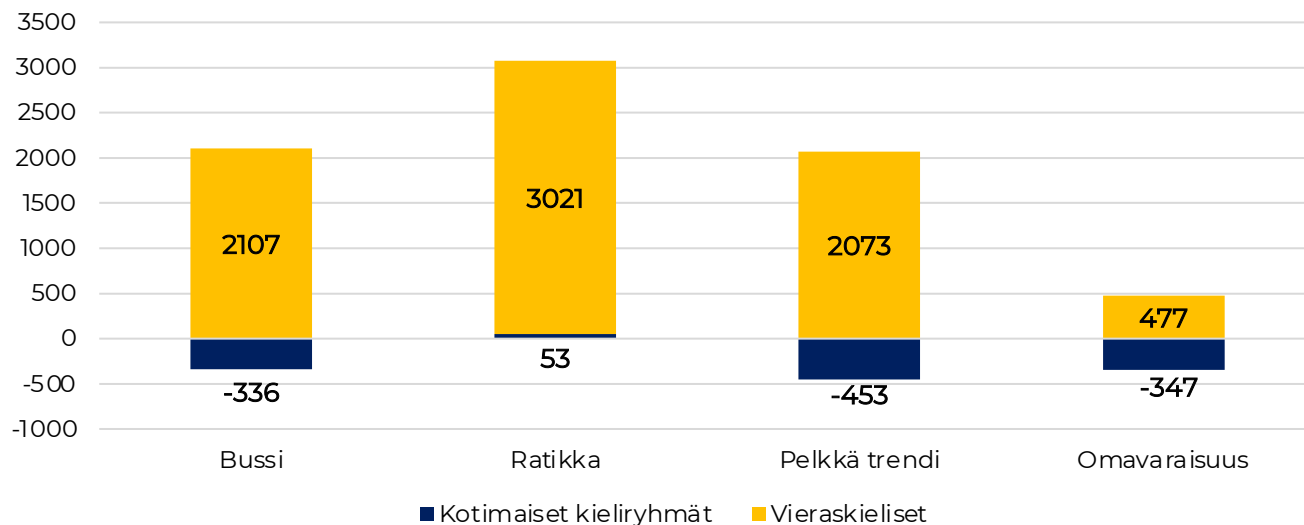
Kuviossa sekä seuraavissa dioissa on tarkasteltu Hakunilan alueen kielirakenteen ennakoitua kehitystä.

- Vieraskielinen väestö kasvaa molemmissa skenaarioissa **merkittävästi vuosien 2021-2040 aikana**. Kasvu on skenaarioissa vastaavaa 2020-luvulla, 2030-luvulla ratikkaskenaariossa vieraskielisten määrä kasvaa enemmän.
- Kotimaisissa kieliryhmissä ero väestönkehityksessä on **skenaarioittain suuri**. 2020-luvulla ratikkaskenaariossa kotimaiset kieliryhmät kasvavat merkittävästi ja 2030-luvulla kotimaiset kieliryhmät kasvavat hieman. Bussiskenaariossa kotimaiset kieliryhmät supistuvat sekä 2020-luvulla että 2030-luvulla maltillisesti.
- Trendi-ennusteeseen verrattuna molemmissa skenaariossa etenkin kotimaisten kieliryhmien kehitys on huomattavasti vahvempaa. Vieraskielisten kehityksessä erot ovat maltillisempia.
- Vieraskielisen väestön osuus nousee Hakunilan alueella **merkittävästi vuosien 2021-2040 aikana**. Skenaarioiden välille syntyy kuitenkin eroja kotimaisten kieliryhmien kehityserojen seurauksena.

Kieliryhmittäinen kehitys 2021-2030

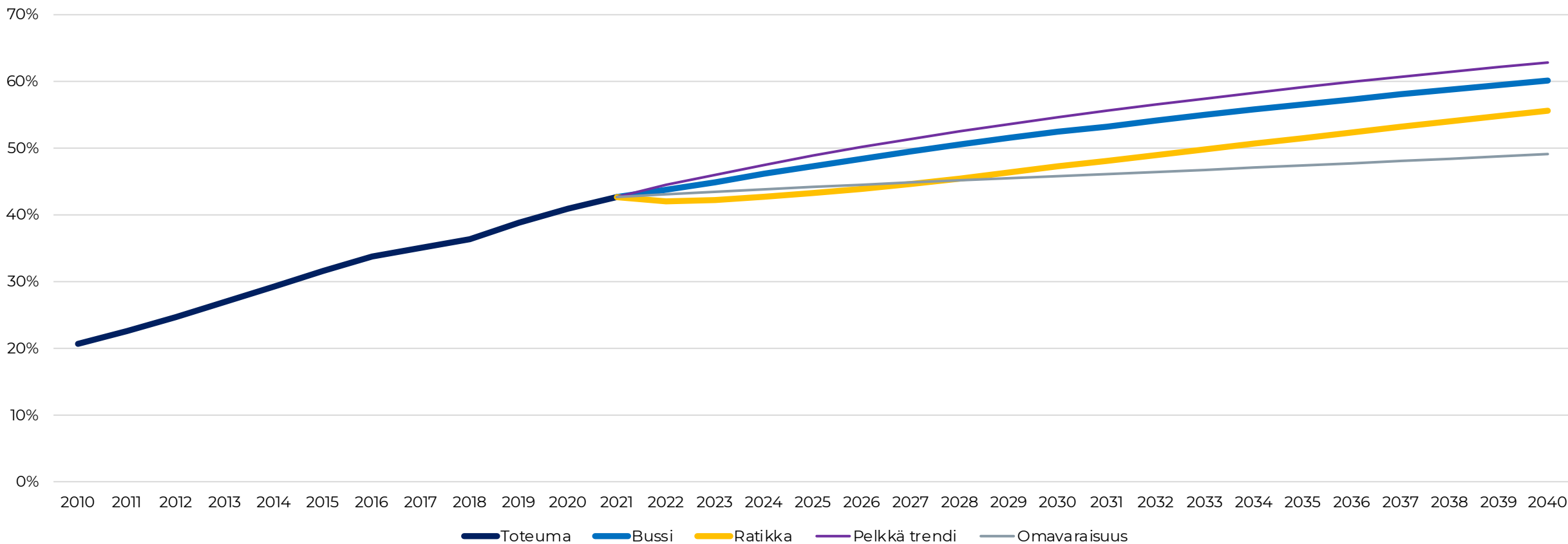

Kieliryhmittäinen kehitys 2030-2040

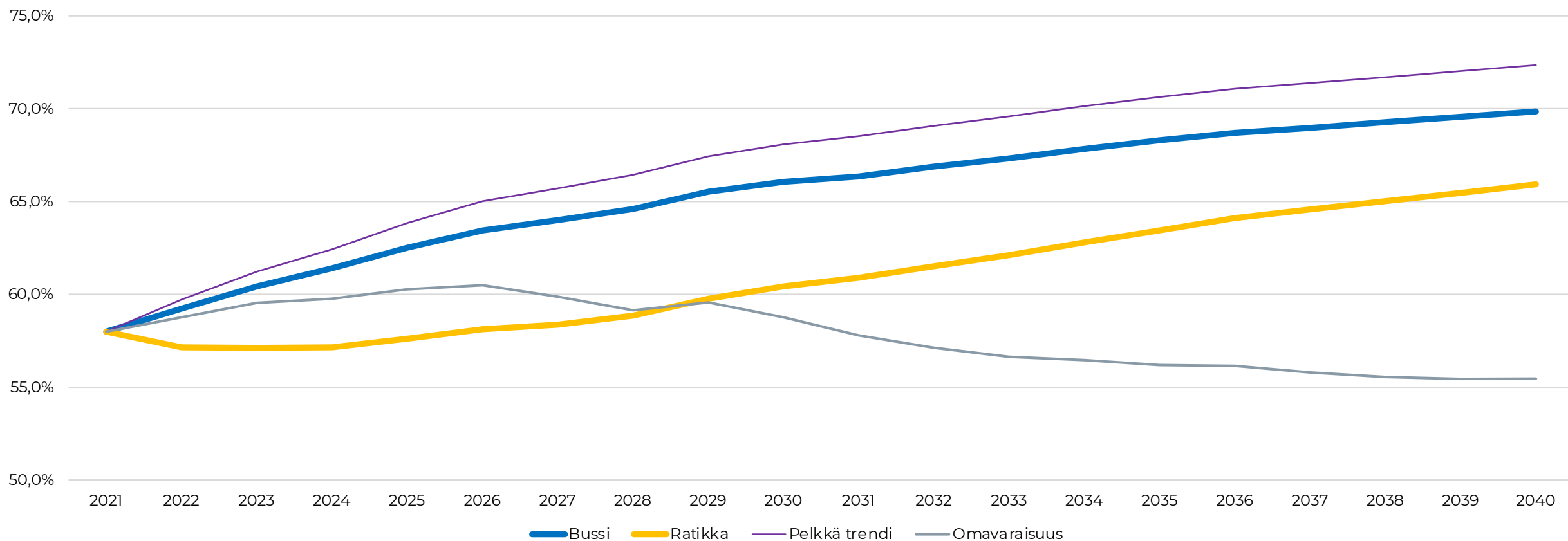
Hakunilan vieraskielisten väestön osuus 2010-2040

Vieraskielisiä Hakunilan väestöstä eri skenaarioissa 2021-2040

Vieraskielisten alle 15-vuotiaiden osuus Hakunilassa 2021-2040

Vieraskielisten (alle 15-vuotiaiden) lasten osuus koko alle 15-vuotiaasta väestöstä 2021-2040

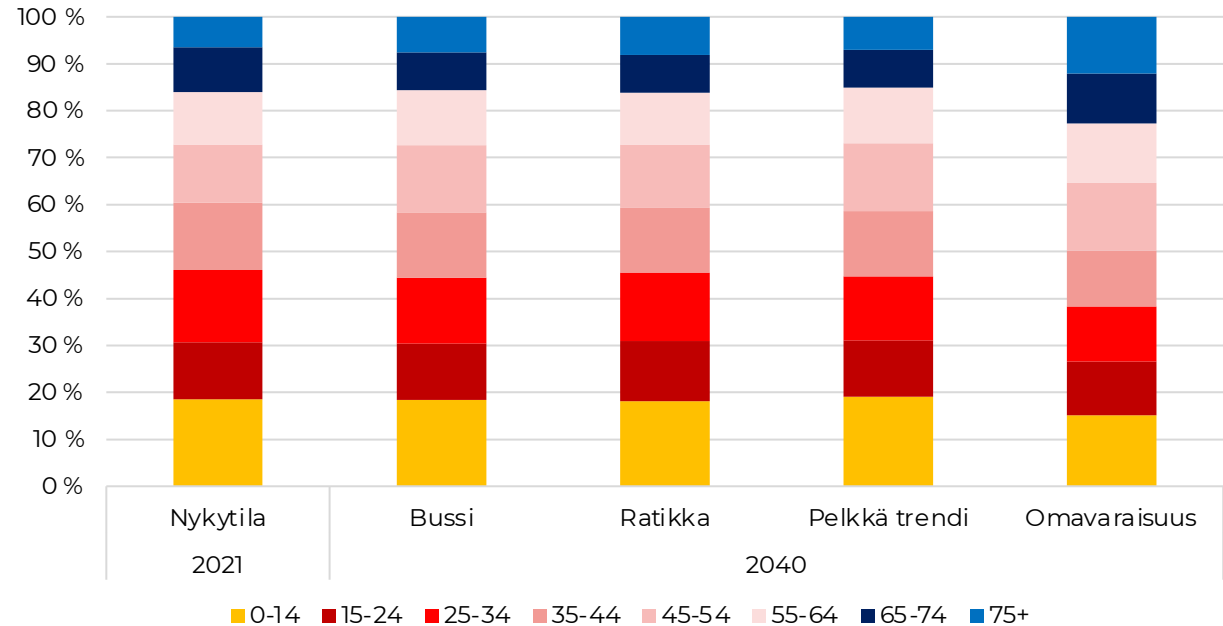

Hakunilan ikärakenteen kehitys

Kuviossa on kuvattu Hakunilan ikärakennetta vuonna 2021 ja 2040 sekä ikäryhmittäistä väestönmuutosta vuosien 2021-2040 aikana. Seuraavilla dioilla on kuvattu ikärakenteen muutosta kieliryhmittäin.

- Sekä bussiskenaariossa että ratikkaskenaariossa väestö kasvaa kaikissa ikäryhmissä.
- Työikäinen väestö kasvaa 2 300 - 4 400 henkilöllä skenaariosta riippuen. Kasvu vaatii jatkuvaa muuttoliikettä alueelle, sillä omavaraisuusennusteessa työikäisten määrä vähenee hieman. Työikäisen väestön kasvu nojaa molemmissa skenaarioissa hyvin vahvasti vieraskieliseen väestöön.
- Eläkeikäinen väestö kasvaa skenaariosta riippuen 500 - 1 100 henkilöllä. Kasvu on suhteellisesti huomattavaa etenkin yli 75-vuotiaiden ikäryhmässä. Eläkeikäisten ryhmässä kasvua tapahtuu sekä vieraskielisten että kotimaisten kieliryhmien ryhmissä.

Hakunilan ikärakenne 2021 & 2040

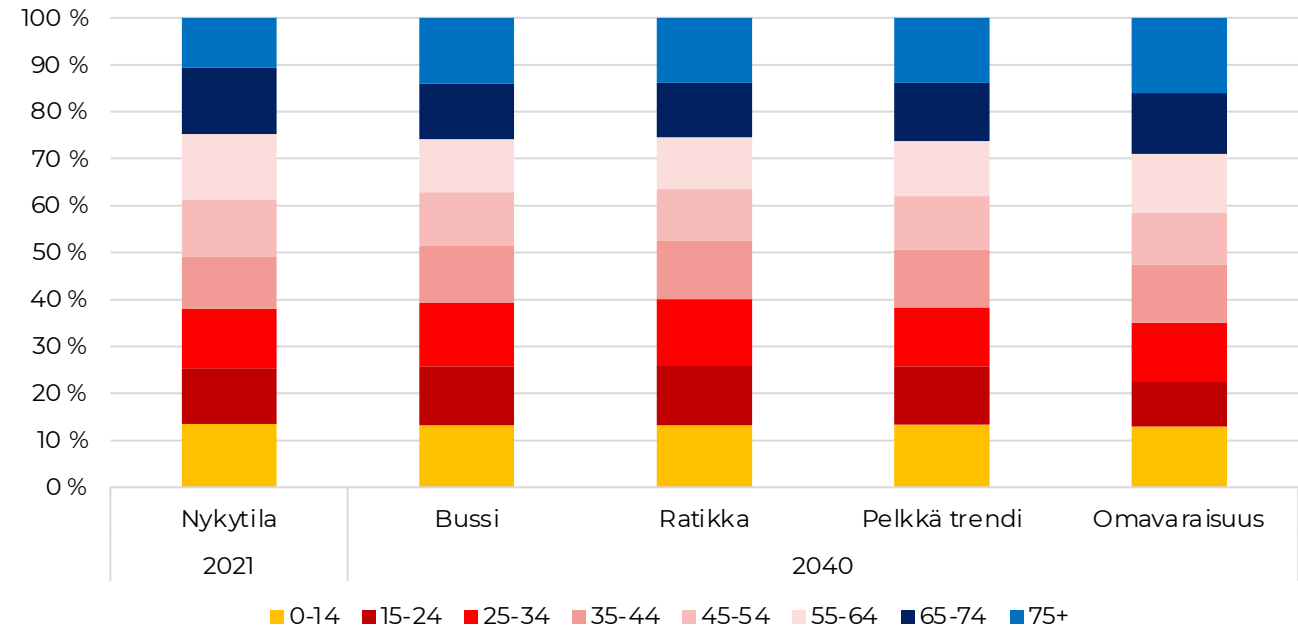
	Muutos 2021-2040			
	Bussi -skenaario	Ratikka -skenaario	Pelkkä trendi	Omavaraisuus- ennuste
0-14	592	1165	539	-320
15-24	383	936	263	-21
25-34	313	893	135	-370
35-44	420	846	274	-240
45-54	710	1043	606	335
55-64	442	736	366	256
65-74	87	344	16	191
75+	390	744	244	738

Hakunilan kotimaisten kieliryhmien ikärakenteen kehitys 2021-2040

Kuviossa on kuvattu Hakunilan kotimaisten kieliryhmien ikärakennetta vuonna 2021 ja 2040 sekä kotimaisten kieliryhmien ikäryhmittäistä väestömuutosta vuosien 2021-2040 aikana.

- Kotimaisiin kieliryhmiin kuuluva väestö on huomattavasti vieraskielistä väestöä iäkkäämpää Hakunilassa (sekä muualla Vantaalla ja muualla maassa). Lähes 25 prosenttia Hakunilassa asuvista kotimaisiin kieliryhmiin kuuluvista on eläkeiässä. Kotimaisen väestön iäkäs ikärakenne selittää osin kotimaisiin kieliryhmiin kuuluvan väestön ennakoitua heikkoa kehitystä.
- Kotimaisiin kieliryhmiin kuuluva väestö ikääntyy ennustejakson aikana. Eläkeikäisen väestön osuus ei juuri muutu, mutta yli 75-vuotiaan väestön osuus ja määrä kasvaa voimakkaasti.
- Kotimaisiin kieliryhmiin kuuluvan työikäisen väestön kehitys vaihtelee merkittävästi skenaarioittain. Ratikkaskenaariossa työikäinen väestö kasvaa 800 henkilöllä, kun taas bussiskenaariossa työikäinen väestö supistuu noin 500 henkilöllä.

Kotimaiset kieliryhmät 2021 & 2040

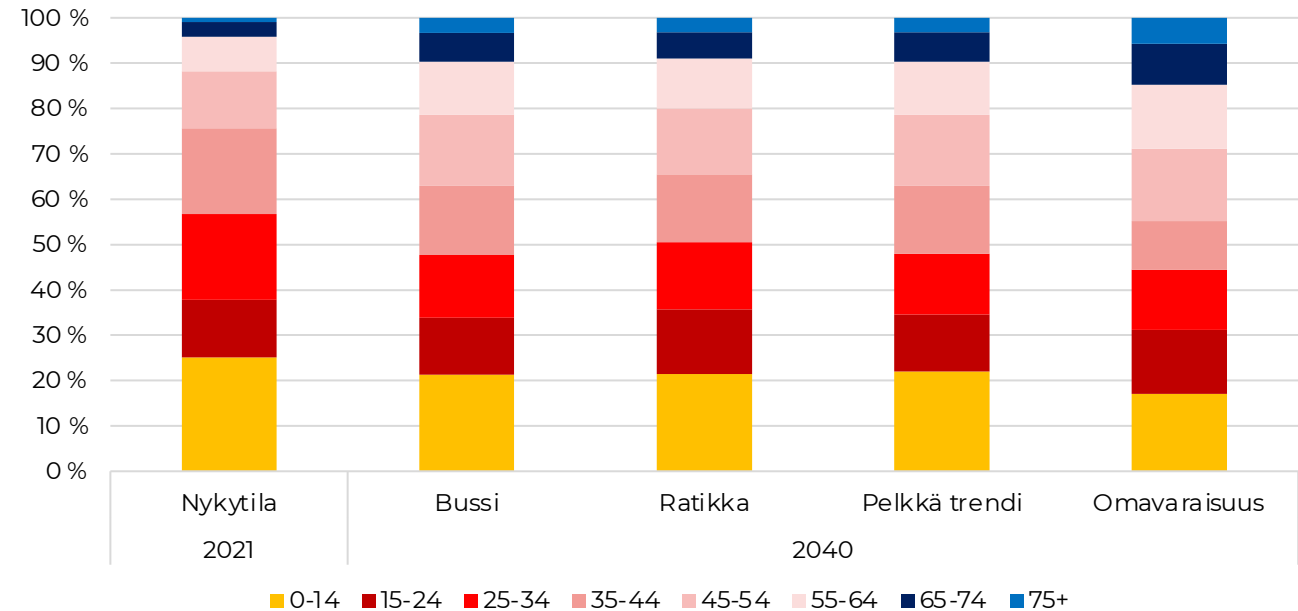
Muutos 2021-2040	Bussi -skenaario	Ratikka -skenaario	Pelkkä trendi	Omavaraisuus- ennuste
0-14	-86	220	-172	-86
15-24	-130	102	-226	-242
25-34	8	318	-125	-224
35-44	-20	265	-117	73
45-54	-87	169	-164	-4
55-64	-261	-22	-323	-239
65-74	-334	-100	-397	-197
75+	134	463	-2	431

Hakunilan vieraskielisten ikärakenteen kehitys 2021-2040

Kuviossa on kuvattu Hakunilan vieraskielisten kieliryhmien ikärakennetta vuonna 2021 ja 2040 sekä vieraskielisten kieliryhmien ikäryhmittäistä väestönmuutosta vuosien 2021-2040 aikana.

- Vieraskielinen väestö on Hakunilassa (ja ylipäätään koko maassa) huomattavasti kotimaisia kieliryhmiä nuorempaa. Nuorempi ikärakenne selittää osin vieraskielisen väestön kasvua: kuolleiden määrä on marginaalinen, kun taas syntyneiden määrä on suuri.
- Ennustejakson aikana kaikissa skenaarioissa (pl. omavaraisuusennuste) **vieraskielisen väestön määrä kasvaa kaikissa ikäryhmissä**. Kasvu on erityisen voimakasta lasten ikäryhmissä sekä 45–64-vuotiaiden ikäryhmissä. Ratikkaskenaarioissa kasvu on kaikissa ikäryhmissä voimakkaampaa suuremman asuntotuotannon takia.
- Vieraskielisen väestön ikärakenne muuttuu vuosien 2021–2040 aikana.** Lasten ja työikäisen väestön osuus laskee, eläkeikäisen väestön osuus kasvaa 4 prosentista noin 10 prosenttiin.

Vieraskieliset kieliryhmät 2021 & 2040

Muutos 2021-2040	Bussi-skenaario	Ratikka-skenaario	Pelkkä trendi	Omavaraisuus-ennuste
0-14	679	945	710	-234
15-24	513	835	488	221
25-34	305	575	260	-146
35-44	439	581	391	-313
45-54	798	873	770	339
55-64	703	758	689	496
65-74	421	444	414	388
75+	256	281	246	307

4. Johtopäätökset

Johtopäätöksiä Vantaan ratikan vaikutuksista eriytymiseen

Johtopäätöksiä Hakunilan ja yleisemmin Vantaan eri alueiden eriytymisestä

- Vantaan Hakunilan alueen tulevaa väestönkehitystä tarkasteltiin syventävänä tapaustutkimuksena bussi- ja ratikkaskenaarion konkreettisista vaikutuksista. Tapausalueena Hakunilaa leimaa suhteellisen voimakkaasti eriytynyt kehitys muuhun kaupunkiin verrattuna sekä usean huono-osaisuuden mittarin haastavat arvot.
- Sekä bussi- että ratikkaskenaarioilla on huomattava vaikutus Hakunilan väestönkehitykselle, olettaen skenaarioiden pohjana toimivan asuntotuotannon toteutuvan kaavaillusti. Konkreettiset vaikutukset alueen eriytymiskehitykseen riippuvat kuitenkin huomattavasti uuden asuntotuotannon perässä muuttavan väestön rakenteesta.
- Skenaarioissa on oletettu Hakunilan uuden asuntotuotannon perässä muuttavan väestön vastaavan rakenteeltaan Vantaan radanvarren alueiden muuttoliikettä, joissa tapahtui merkittävästi uutta asuntotuotantoa 2010-luvulla. Erityisesti **ratikkaskenaariossa alueen väestörakenne muuttuu konkreettisesti** verrattuna esimerkiksi puhtaasti aiemmasta kehityksestä laskettuun ennusteeseen.
- Uusi merkittävä asuntotuotanto voi vaikuttaa merkittävästikin yksittäisen alueen eriytymiskehitykseen. **Demografinen ja etninen eriytyminen ei kuitenkaan käänny, vaan hidastuu**, vaikka uusi asuntotuotanto olisi i) houkuttelevaa ja vetovoimaista sekä ii) toteutuisi ennakkoidusti. Lisäksi vaikutukset eriytymiseen oletettavasti vaihtelevat alueen sisällä: positiiviset vaikutukset ovat suuremmat lähempänä raitiotielinjaa.
- Esimerkiksi Hakunilan voimakkaan **erittymisen kääntyminen vaatisi myös alueen jo olemassa olevan asuntokannan kehittämistä**, mahdollista vanhan asuntokannan purkamista ja houkuttelevuuden merkittävää kasvua kotimaisten kieliryhmien (tulo)muuttoliikkeessä.
- Erityistä epävarmuutta liittyy alle 15-vuotiaiden väestökehitykseen, sillä tässä ryhmässä eriytyminen on koko väestöä voimakkaampaa, sillä lapsiperheet välttävät aktiivisemmin "huonomaineisia" alueita.
- Pelkkä uusi asuntotuotanto ei riitä kääntämään eriytymiskehitystä, vaan alueen **heikoksi koettua fyysistä ja sosiaalista ympäristöä täytyy kehittää laajemmin**, mahdollisesti myös purkamalla heikkokuntoista asuntokantaa. Kuitenkin **ilman uutta asuntotuotantoa eriytyminen uhkasi olla vielä voimakkaampaa**. Tässä mielessä raitiotielinja vaikuttaa merkityksellisesti eriytymiskehitykseen. Yksittäisen alueen saavutettavuuden parantaminen sekä asuntokannan houkuttelevuuden kasvattaminen ovat toimia, jolla lisätään, mutta tuskin yksin ratkaistaan alueen vetovoiman puutteita.

Arvio laajemmista sosioekonomisista vaikutuksista*

	Lähtötilanne	Tuleva kehitys	Bussi ja ratikkaskenaarioiden vaikutuksen ero
Työttömyys ja työllisyys	Tapausalueen työllisyysaste on Vantaan matalimpia ja työttömyysaste Vantaan korkeimpia.	Jos kieli ja ikäryhmittäinen työllisyysasteet- ja työttömyysasteet pysyy nykytasoa vastaavina, tapausalueen työllisyysaste ja työttömyysaste heikkenevät tulevaisuudessa. Myös muilla eriytyneillä alueilla kehitys on oletettavasti vastaavaa. Heikkenevät työllisyys- ja työttömyysasteet perustuvat etenkin vieraskielisen väestön voimakkaaseen kasvuun. Todellisuudessa oletettavasti vieraskielisten työllisyys- ja työttömyysasteet kuitenkin vahvistuvat nykytasosta, sillä ajanjakson aikana aiempaa suurempi osa vieraskielisistä on asunut pidempään maassa, joka nostaa työllisyysastetta (esim. OPH 2022). Tämän huomioiden oletettavasti työllisyys- ja työttömyysasteet vahvistuvat hieman, mutta säilyvät Vantaan tasolla matalina.	Jos alueelle muuttaa uuden asuntotuotannon perässä asukkaita vastaavalla profiililla kuin 2010-luvun uusille radan varren alueille, niin raitiotielinja on alueen työllisyyttä vahvistava vaikutus. Ratikkaskenaariossa eriytyneen alueen yhteydet paranevat ja alueelle valmistuu paljon uusia asuntoja. Uusi asuntotuotanto on oletettavasti vanhaa asuntotuotantoa houkuttelevampaa laajemmissa muuttajien ryhmissä. Näiden tekijöiden toteutuessa ratikkaskenaariossa alueella asuvien työllisten määrä ja osuus kasvaa merkityksellisesti enemmän kuin bussiskenaariossa. Työttömyysaste ja työttömien osuus taas olettavasti laskee parantuvien työssäkäynti mahdollisuuksien takia (suora vaikutus) sekä työllisen väestön kasvun takia (epäsuora vaikutus, työttömien osuus väestöstä vähenee).
Koulutustaso	Tapausalueella asuu koko kaupungin keskitasoon verrattuna vähän korkeasti koulutettuja ja huomattavasti matalasti koulutettuja	Tämän hetkistä ikä- ja kieliryhmittäistä koulutusrakennetta käyttäen alueen väestön koulutustaso laskisi vuosien 2021-2040 aikana, sillä väestö painottuu alueella aiempaa vahvemmin vieraskieliseen väestöön, jonka koulutustaso on matalampi. Koulutustaso kasvoi tapausalueella kuitenkin hieman 2010-luvulla, vaikka vieraskielinen väestö kasvoi hyvin nopeasti. Oletettavasti myös vuosien 2021-2040 aikana demografisista muutoksista huolimatta väestön koulutustaso jatkaa kasvuaan, jota tukee myös maassa jo pidempään olleiden maahanmuuttajataustaisten osuuden kasvu. Vaikka koulutustason kasvu huomioitaisiin, väestön koulutustaso tulee todennäköisesti säilymään merkittävästi keskimääräistä aluetta matalampana.	Sekä ratikka että bussiskenaariot vahvistavat väestön koulutustasoa ja supistavat vain peruskoulun varassa olevan väestön osuutta (mutta ei välttämättä määrää). Jotta oletama toteutuisi, täytyy uuden asuntotuotannon houkutellessa rakenteeltaan nykyisestä poikkeavaa väestöä eriytyneille alueille. Jos uusi asuntotuotanto vetää puoleensa alueen nykyisestä muuttoliikkeestä poikkeavaa väestöä koulutus, työllisyys sekä ikä- ja kielirakenteeltaan, vaikutus koulutustasoon on maltillinen bussiskenaariossa ja kohtuullinen ratikkaskenaariossa. Ilman hyvin huomattavaa muutosta muuttoliikkeen rakenteessa tapausalueen (ja muiden eriytyneiden alueiden) koulutustaso säilyy matalana keskimääräiseen alueeseen verrattuna.
Tulotaso	Tapausalueella asukkaiden tulotaso ja pienituloisten osuus kuuluu kaupungin heikoimpiin.	Tulotason kehitys tulevaisuudessa on vahvasti riippuvainen työllisyyden ja väestön koulutustason kehityksestä. Jos näissä tapahtuu (yllä) ennakoitua maltillista vahvistumista, myös väestön tulotaso kohoaa maltillisesti. On epätodennäköistä, että tapausalueen tai muiden eriytyneiden alueiden tulotaso saavuttaa keskimääräistä aluetta vuosien 2021-2040 aikana.	Uusi asuntotuotanto vaikuttanee maltillisesti ja positiivisesti Hakunilan ja muiden eriytyneiden alueiden väestön tulotasoon, olettaen uuden asuntotuotannon muuttavan osin alueen muuttoliikkeen rakennetta. Ratikkaskenaario nostaa oletettavasti väestön tulotasoa bussiskenaariota enemmän eriytyneillä alueilla kolmesta syystä: 1) suurempi asuntotuotanto muuttaa alueen demografista rakennetta enemmän, 2) raitiotielinja nostanee alueen asuntojen ja vuokrien hintoja, muuttaen potentiaalisten asukkaiden profiilia ja 3) työmarkkinoiden parempi saavutettavuus mahdollistaa osin nykyisen väestön tulotason nousemisen.

*Arviot nojaavat pitkälti koko Vantaan väestöryhmien välisiin eroihin eivätkä pelkästään Hakunilan eroihin. Tietoja tulee tulkita suuntaa antavina arvioina.

Liitteet

Liite 1. Ero kaupungin väestöennusteeseen

Kuviossa on kuvattu ikäryhmittäin väestönkehitystä tässä työssä toteutetuissa väestöennusteissa ja Vantaan kaupungin omassa väestöennusteessa.

- Kaupungin omassa väestöennusteessa väestö kasvaa enemmän kuin tämän työn ratikan vaikutuksia arvioivissa väestöennusteissa. **Erityisesti työikäisten ryhmässä kehityserot ovat suuret.** Maltillisempi ero syntyy myös iäkkään väestön ryhmään.
- Menetelmällisesti ennusteet ovat suhteellisen vastaavia ja molemmat ennusteet käyttävät modifioitua demografista komponenttimallia. Erot eivät liity suoraan menetelmiin vaan olettimiin.
- Kaupungin oman väestöennusteen vahvempi kasvu nojaa olettamaan suuremmista muuttovoitoista. Kaupungin omassa ennusteessa etenkin 2030-luvun aikana muuttovoitot ovat merkittävästi suuremmat kuin työtä varten tehdyssä ennusteessa. Suurempia muuttovoittoja selittänee olettamat laskennassa (esim. pandemia-ajan vaikutus), erot asuntotuotannon vaikutusten arvioinnissa sekä erot kansallisen väestönkehityksen vaikutuksesta muuttajien määrään.

Ikärakenteen muutos 2021-2040

